

ΓΕΝΙΚΟ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟ
ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΕΘΝΙΚΟΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΙΚΟΣ ΦΟΡΕΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΗΣ ΑΠΑΤΗΣ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΩΝ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Βασιλική Χριστοδουλίδου
Διεύθυνση Επαληθεύσεων και Πιστοποίησης
Γενικό Λογιστήριο της Δημοκρατίας

27 Μαρτίου 2023

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Γενικό Λογιστήριο
της Δημοκρατίας

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ,
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Κυπριακή Δημοκρατία

Περιεχόμενα

Νομική Βάση

Ιστορική Αναδρομή σύστασης και λειτουργίας του Φορέα

Νέο Νομοσχέδιο Φορέα

Διαδικασία Αναφορών

Η δράση της OLAF στην Κύπρο

Συνέπειες μη συνεργασίας με την OLAF

Νομική Βάση - Άρθρο 325 Συνθήκης για τη Λειτουργία της ΕΕ

1. Η Ένωση και τα κράτη μέλη καταπολεμούν την απάτη ή οποιαδήποτε άλλη παράνομη δραστηριότητα κατά των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης, λαμβάνοντας σύμφωνα με το παρόν άρθρο μέτρα τα οποία θα έχουν αποτρεπτικό χαρακτήρα και θα προσφέρουν αποτελεσματική προστασία στα κράτη μέλη καθώς και στα θεσμικά και λοιπά όργανα και τους οργανισμούς της Ένωσης.

2. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα ίδια μέτρα καταπολέμησης της απάτης κατά των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης με εκείνα που λαμβάνουν για την καταπολέμηση της απάτης κατά των ιδίων οικονομικών συμφερόντων.

3. Με την επιφύλαξη άλλων διατάξεων των Συνθηκών, **τα κράτη μέλη συντονίζουν τη δράση τους σχετικά με την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης κατά της απάτης. Για τον σκοπό αυτό, διοργανώνουν μαζί με την Επιτροπή, στενή και τακτική συνεργασία μεταξύ των αρμόδιων αρχών.**

4. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία και μετά από διαβούλευση με το Ελεγκτικό Συνέδριο, λαμβάνουν τα απαραίτητα μέτρα στους τομείς της πρόληψης και της καταπολέμησης της απάτης εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης με σκοπό την παροχή αποτελεσματικής και ισοδύναμης προστασίας στα κράτη μέλη καθώς και στα θεσμικά και λοιπά όργανα και τους οργανισμούς της Ένωσης.

5. Η Επιτροπή, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, υποβάλλει κατ' έτος στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο έκθεση για τα μέτρα που ελήφθησαν κατ' εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 129 – Δημοσιονομικός Κανονισμός Συνεργασία για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης

1. Πρόσωπα ή οντότητες που είναι αποδέκτες κονδυλίων της Ένωσης συνεργάζονται πλήρως για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης και παρέχουν, ως προϋπόθεση για την καταβολή των κονδυλίων, τα αναγκαία δικαιώματα και την πρόσβαση που απαιτείται στον αρμόδιο διατάκτη, στην Ευρωπαϊκή Εισαγγελία για τα κράτη μέλη που συμμετέχουν στην ενισχυμένη συνεργασία σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2017/1939, στην OLAF, στο Ελεγκτικό Συνέδριο και, κατά περίπτωση, στις οικείες εθνικές αρχές, ώστε να μπορούν να ασκήσουν πλήρως τις αρμοδιότητές τους.

- Στην περίπτωση της OLAF, στα δικαιώματα αυτά περιλαμβάνεται το δικαίωμα διενέργειας ερευνών, συμπεριλαμβανομένων επιτόπιων ελέγχων και επιθεωρήσεων, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

2. Πρόσωπα ή οντότητες που είναι αποδέκτες κονδυλίων της Ένωσης στο πλαίσιο άμεσης ή έμμεσης διαχείρισης συναινούν εγγράφως στην εκχώρηση των αναγκαίων δικαιωμάτων που αναφέρονται στην παράγραφο 1 και μεριμνούν ώστε τυχόν τρίτοι που συμμετέχουν στην εκτέλεση κονδυλίων της Ένωσης να εκχωρούν ισοδύναμα δικαιώματα.

Υπηρεσίες για τον συντονισμό της καταπολέμησης της απάτης

1. Κάθε κράτος μέλος ορίζει υπηρεσία («υπηρεσία για τον συντονισμό της καταπολέμησης της απάτης») η οποία διευκολύνει την αποτελεσματική συνεργασία και ανταλλαγή πληροφοριών, συμπεριλαμβανομένων των πληροφοριών επιχειρησιακού χαρακτήρα, με την Υπηρεσία («υπηρεσία για τον συντονισμό της καταπολέμησης της απάτης»). Εφόσον ενδείκνυται, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο, η υπηρεσία για τον συντονισμό της καταπολέμησης της απάτης μπορεί να θεωρείται αρμόδια αρχή για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού.

2. Κατόπιν αίτησης της Υπηρεσίας, προτού αποφασιστεί η κίνηση έρευνας, καθώς και κατά τη διάρκεια ή μετά το πέρας έρευνας, οι υπηρεσίες για τον συντονισμό της καταπολέμησης της απάτης παρέχουν ή συντονίζουν τη συνδρομή που απαιτείται ώστε η Υπηρεσία να εκτελεί τα καθήκοντά της αποτελεσματικά.

AFCOS Κύπρου – Ιστορική Αναδρομή]

Συστάθηκε με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 56.370 ημ. 12/09/2002

- Μέλη:
 - Νομική Υπηρεσία (**ΜΟΚΑΣ**)
 - Γενικό Λογιστήριο της Δημοκρατίας
 - Τμήμα Τελωνείων
 - Αστυνομία
 - Ελεγκτική Υπηρεσία
- Η Νομική Υπηρεσία καθορίστηκε ως «Σημείο Επαφής» με την OLAF εφόσον βάσει εξουσιών συντονίζει και μπορεί να δώσει οδηγίες στις Υπηρεσίες που ασκούν ανακριτικό έργο.

Ακολούθως διαφάνηκε η ανάγκη για συμπερίληψη νέων μελών:

- Γενική Διεύθυνση Ανάπτυξης
- Κυπριακός Οργανισμός Αγροτικών Πληρωμών
- Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου

Απόφαση Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 61.895 ημ. 21/04/2005

- Το Γενικό Λογιστήριο της Δημοκρατίας ορίστηκε ως «**Σημείο Επαφής**» για την υποβολή των «**Εκθέσεων Παρατυπιών**» προς την OLAF σε συνεργασία με τις υπόλοιπες εμπλεκόμενες Υπηρεσίες σχετικά με τα κονδύλια που δίνονται από την ΕΕ στην Κύπρο (λόγω του ρόλου του ως Αρχή Πιστοποίησης Προγραμμάτων Επιμερισμένης Ευθύνης)

«Ο περί του Εθνικού Συντονιστικού Φορέα για την καταπολέμηση της απάτης κατά των οικονομικών συμφερόντων της Ευρωπαϊκής Ένωσης Νόμος του 2023»

Γενικός Ελεγκτής και Έφορος Εσωτερικού Ελέγχου
(ανεξάρτητοι παρατηρητές)

Αρμοδιότητες του Φορέα

Συνεργασία με OLAF και παροχή υποστήριξης στους υπαλλήλους της για την αποτελεσματική εκτέλεση των καθηκόντων τους

Συνεργασία με OLAF για διεξαγωγή επιτόπιων ελέγχων και εξακριβώσεων στην Δημοκρατία

Διαφύλαξη αποδεικτικών στοιχείων σε συνεργασία με άλλες αρμόδιες αρχές

Πρόσβαση σε πληροφορίες που τηρούνται από την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου (Αστυνομία, Τμήμα Τελωνείων, Τμήμα Φορολογίας)

Αναφορά παρατυπιών

Συντονισμός άλλων αρμόδιων αρχών

Εξουσιοδότηση και έγκριση μελών του Φορέα

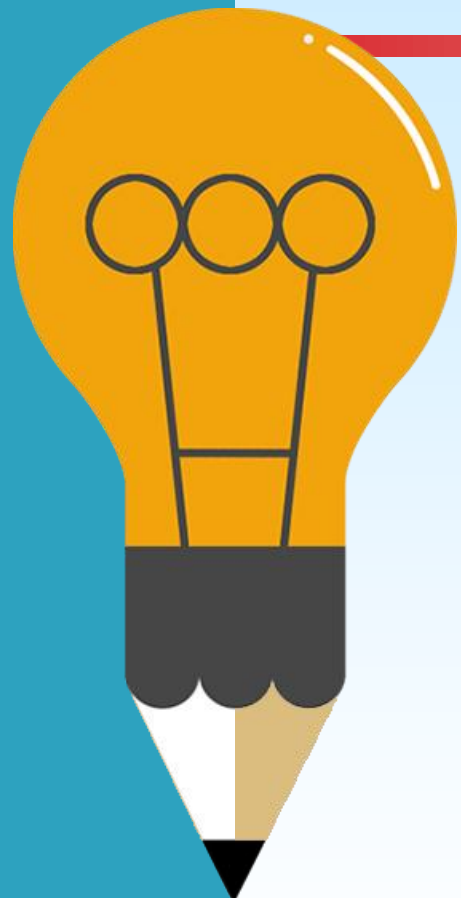

Ο Πρόεδρος του Φορέα εξουσιοδοτεί σε μόνιμη ή προσωρινή βάση ή για συγκεκριμένη περίπτωση και/ή υπόθεση, οποιοδήποτε κατάλληλο πρόσωπο, για την άσκηση οποιωνδήποτε αρμοδιοτήτων

Ο Φορέας, εγκρίνει οποιοσδήποτε ενέργειες, μέλους του, οι οποίες άπτονται των αρμοδιοτήτων που περιλαμβάνονται στον Νόμο

Αρμοδιότητες του φορέα

Οι αρμοδιότητες του Φορέα δεν επηρεάζουν την εφαρμογή

της Ενισχυμένης Συνεργασίας για τη Σύσταση της **Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας**

- (Κανονισμός (Ε.Ε.) αριθ. 2017/1939 του Συμβουλίου της 12^{ης} Οκτωβρίου 2017)

τις εξουσίες της **Ανεξάρτητης Αρχής κατά της Διαφθοράς**

- (περί της Σύστασης και Λειτουργίας της Ανεξάρτητης Αρχής κατά της Διαφθοράς Νόμος (Ν.19(Ι)/2022)).

Εξουσιοδοτημένος λειτουργός ο οποίος ορίζεται από τον **Πρόεδρο του Φορέα** μαζί με εξουσιοδοτημένους λειτουργούς της OLAF **εισέρχεται σε υποστατικό** με εξαίρεση κατοικία και το επιθεωρούν και ερευνούν καθώς και οποιαδήποτε εμπορεύματα, αρχεία, βιβλία, έγγραφα ή στοιχεία βρίσκονται σε αυτό σε μηχανογραφημένη μορφή.

Κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο το οποίο υπόκειται σε έλεγχο έχει υποχρέωση να παρέχει στους εξουσιοδοτημένους υπαλλήλους της OLAF οποιαδήποτε διευκόλυνση και πληροφορία

Δικαστής δύναται να εκδώσει **ένταλμα εισόδου και έρευνας** όταν υπάρχει εύλογη υποψία διάπραξης αδικήματος που αφορά στην καταπολέμηση της απάτης κατά των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης.

Εξουσιοδοτημένος λειτουργός (εξουσία έρευνας ή ένταλμα) μπορεί να κατακρατήσει, κατάσχει ή μετακινήσει αρχεία/βιβλία/έγγραφα ή στοιχεία τα οποία βρέθηκαν σε υποστατικό και τα οποία μπορούν να χρησιμεύσουν ως αποδεικτικά στοιχεία για σκοπούς δικαστικής διαδικασίας.

Μη συμμόρφωση και προβλεπόμενες Ποινές

Άρνηση ή παράλειψη
συμμόρφωσης με τις
υποχρεώσεις για παροχή
διευκόλυνσης ή
πληροφορίας

Απόκρυψη, καταστροφή ή
παραποίηση αντικειμένου
έρευνας (πληροφορία,
αρχείο, βιβλίο, άλλο
έγγραφο)

Παροχή ψευδών, ελλιπών,
παραπλανητικών
πληροφοριών, δηλώσεων,
αρχείων, βιβλίων

Σε περίπτωση καταδίκης, ποινή φυλάκισης που δεν υπερβαίνει το 1 έτος ή χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει τις €85.000 ή και στις 2 αυτές ποινές μαζί

A blue-tinted photograph of a desk. In the foreground, a black pen with a silver band lies diagonally. Behind it, a pair of black-rimmed glasses sits on a white document. To the right, a laptop screen displays a colorful bar chart. The background is softly blurred, showing more of the desk and possibly a window. The overall mood is professional and analytical.

Αναφορά
παρατυπιών

Ποιος κάνει την αναφορά προς την OLAF?

Άρθρο 3.4 Καν. 883/2013

Τα κράτη μέλη ορίζουν μια υπηρεσία συντονισμού για την καταπολέμηση της απάτης (AFCOS) για τη διευκόλυνση της αποτελεσματικής συνεργασίας και ανταλλαγής πληροφοριών με την OLAF.

- Οι περισσότεροι φορείς AFCOS έχουν συντονιστικές αρμοδιότητες, συμπεριλαμβανομένης της αναφοράς παρατυπιών.

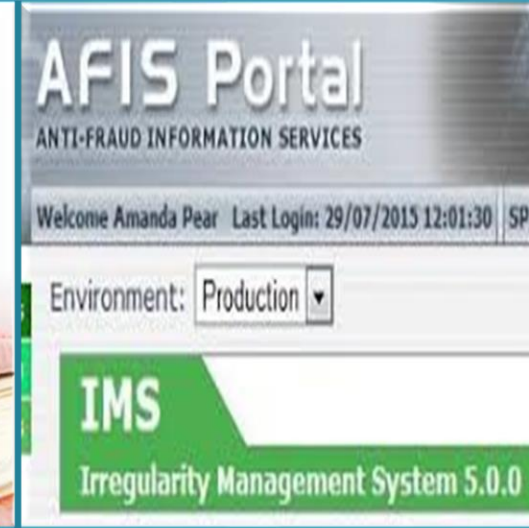
Γιατί, πώς και πού αναφέρουμε παρατυπίες;

Προκειμένου να προστατευθούν τα οικονομικά συμφέροντα της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ), η νομοθεσία της ΕΕ απαιτεί την υποβολή εκθέσεων σε τομείς στους οποίους η ΕΕ παρέχει χρηματοδοτική στήριξη.

Τα κράτη μέλη πρέπει να αποστέλλουν τακτικές εκθέσεις σχετικά με παρατυπίες (συμπεριλαμβανομένων περιπτώσεων υποψίας και διαπιστωμένης απάτης) που αποτέλεσαν αντικείμενο «**πρωτογενών διοικητικών ή δικαστικών διαπιστώσεων**».

Το Σύστημα Διαχείρισης Παρατυπίας (IMS) είναι ένα ασφαλές ηλεκτρονικό εργαλείο για την αναφορά, τη διαχείριση και την ανάλυση των παρατυπιών. Το IMS αποτελεί μέρος του συστήματος πληροφοριών για την καταπολέμηση της απάτης (AFIS) που αναπτύχθηκε και εφαρμόζεται από την OLAF.

Αναφορά παρατυπιών στην OLAF

Αρχική / Trigger

Απόφαση ή κριτήριο

Υπεύθυνος Ενέργεια

Τέλος

Εντοπισμός Παρατυπίας

Παρατυπία που κοινοποιείται στην ΕΕ;*

OXI

ΝΑΙ

Περίπτωση άμεσης ενημέρωσης,**

ΝΑΙ

OXI

Φορέας Εντοπισμού
Άμεση υποβολή της Αρχικής Έκθεσης Παρατυπιών στο AFCOS με κοινοποίηση στους υπόλοιπους εμπλεκόμενους (ΣΑ/Αρχές)

AFCOS
Άμεση υποβολή της Αρχικής Έκθεσης Παρατυπιών στην ΕΕ, μέσω του συστήματος IMS

Φορέας Εντοπισμού
Υποβολή της Αρχικής Έκθεσης Παρατυπιών στο AFCOS, με κοινοποίηση στους υπόλοιπους εμπλεκόμενους (ΣΑ/Αρχές), εντός 1 μήνα από τη λήξη του τριμήνου που εντοπίστηκε η παρατυπία

AFCOS
Υποβολή της Αρχικής Έκθεσης Παρατυπιών στην ΕΕ, εντός 2 μηνών από τη λήξη του τριμήνου που εντοπίστηκε η παρατυπία μέσω του συστήματος IMS

Αρμόδιος φορέας ο οποίος εντοπίζει την παρατυπία
Υποβολή Έκθεσης Παρακολούθησης στο AFCOS, για την εξέλιξη διοικητικών μέτρων ή ποινικών κυρώσεων σχετικά με την παρατυπία

AFCOS
Υποβολή Έκθεσης Παρακολούθησης στην ΕΕ, για την εξέλιξη διοικητικών μέτρων ή ποινικών κυρώσεων σχετικά με την παρατυπία

Τέλος

Άμεση ενημέρωση της Επιτροπής περιπτώσεων που έχουν επιπτώσεις πέρα από την επικράτεια του κράτους, αναφέροντας οποιοδήποτε άλλο κράτος μέλος επηρεάζεται.

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΝΑΦΟΡΑΣ ΠΑΡΑΤΥΠΙΩΝ ΣΤΗΝ ΕΕ (RRF)

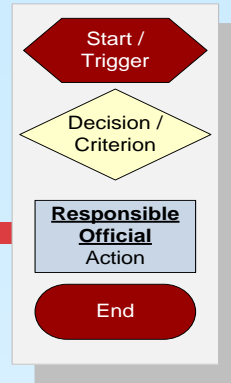
Τα κράτη μέλη δεν ενημερώνουν την Επιτροπή για παρατυπίες σχετικά με τα ακόλουθα:

- μη σοβαρές παρατυπίες
- μη εκτέλεση παρέμβασης λόγω πτώχευσης του δικαιούχου
- περιπτώσεις που γνωστοποιούνται στη ΣΑ από το δικαιούχο
- περιπτώσεις που εντοπίζονται και διορθώνονται πριν περιληφθούν τα σχετικά ορόσημα και στόχοι σε αίτηση πληρωμής που υποβάλλεται στην Επιτροπή

Όλες οι παρατυπίες καταγράφονται ακόμη και αν δεν αναφερθούν

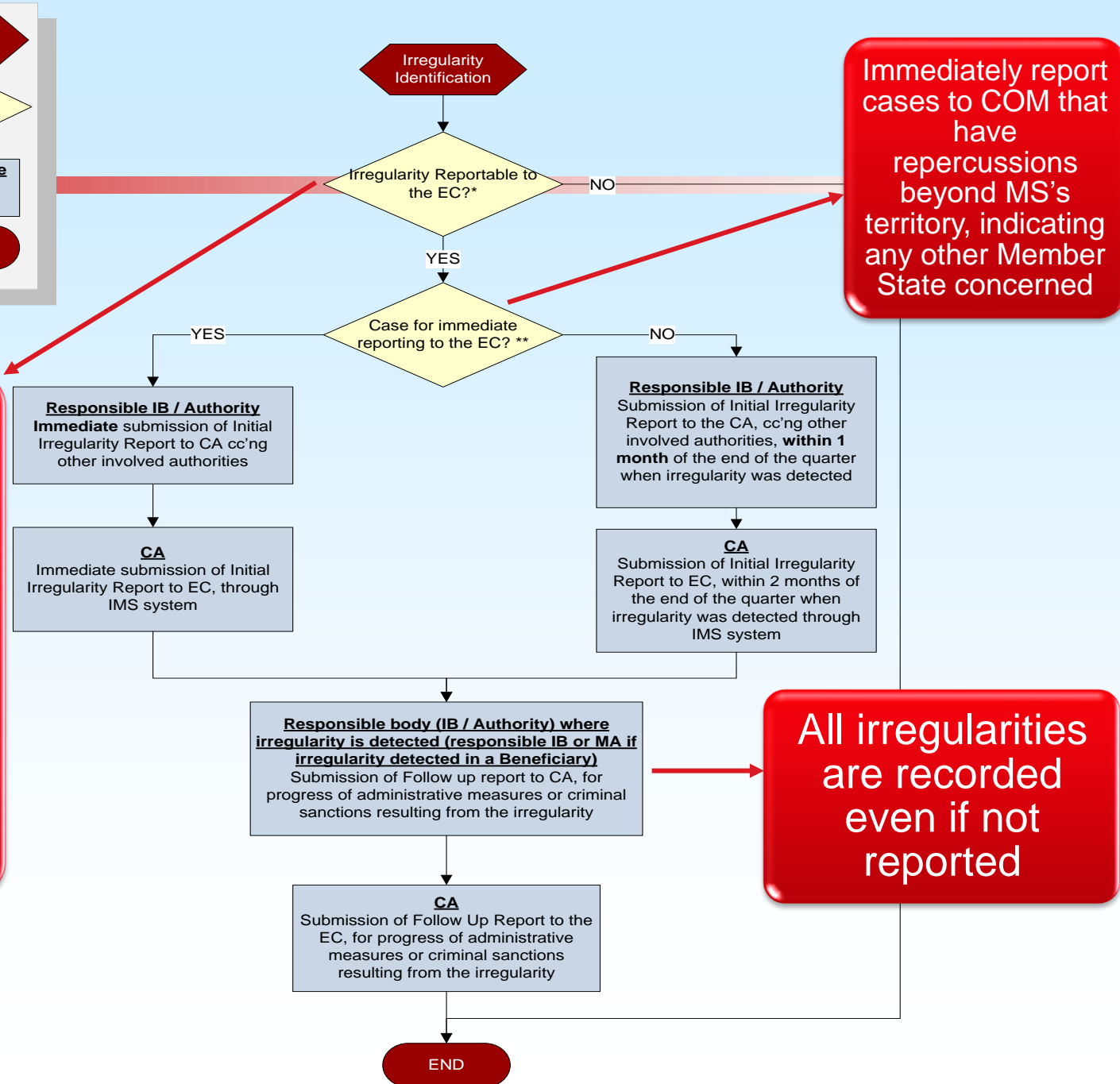

PROCEDURE FOR REPORTING IRREGULARITIES TO THE EC

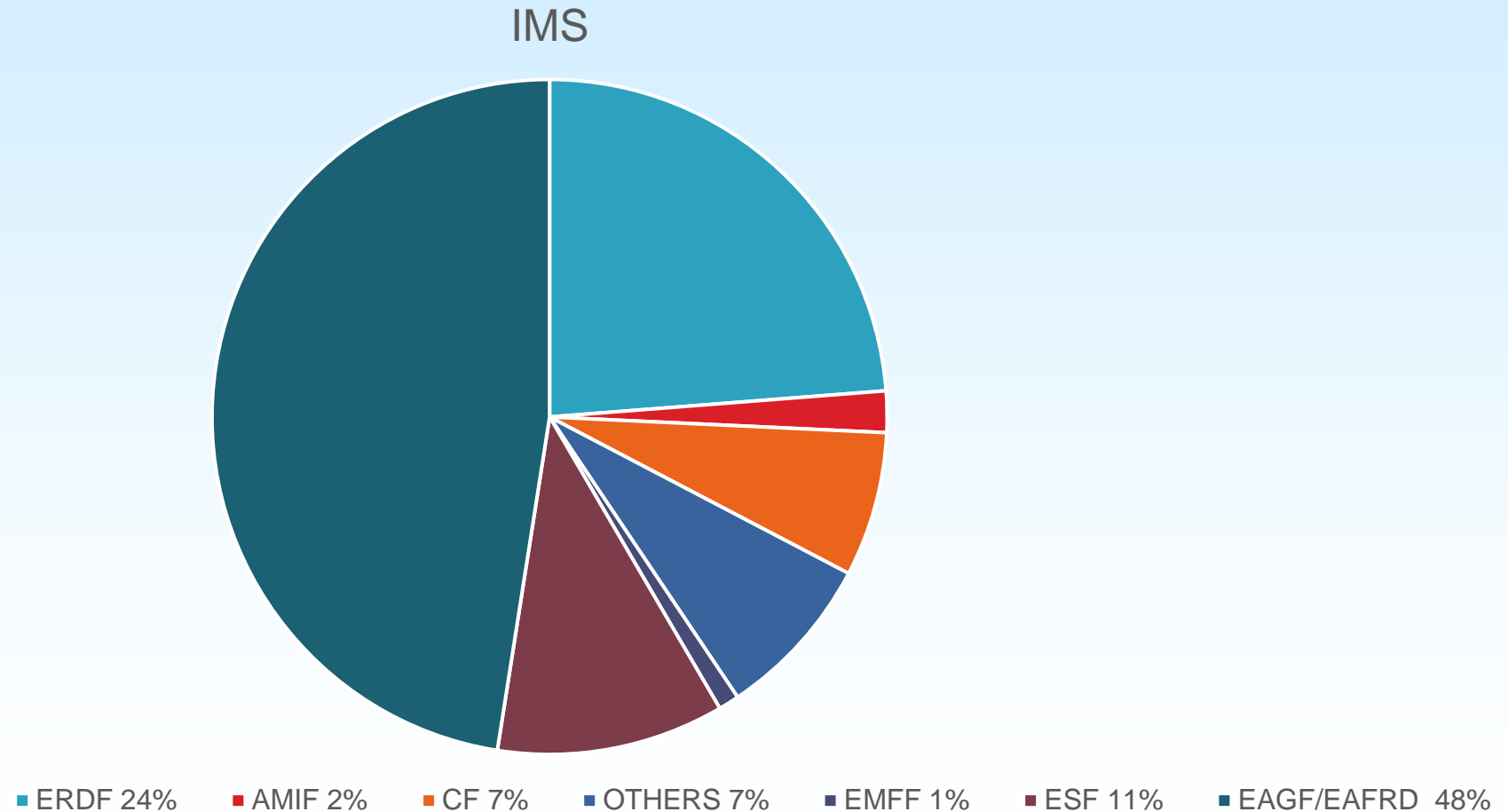
Exceptions to reporting:

- Irregularity < €10.000 in contribution to the funds
- Failure to execute project due to non-fraudulent bankruptcy of Ben.
- Irregularity voluntarily brought to attention of MA by Ben.
- Irregularity detected and corrected before certification to COM

Αναφορές Κύπρου στο σύστημα IMS (2003-2022)

Επιτόπιοι έλεγχοι OLAF στην Κύπρο

Τα τελευταία χρόνια η OLAF έχει διεξάγει διάφορες έρευνες σε γραφεία οικονομικών φορέων στην Κύπρο. Οι έλεγχοι περιλαμβάνουν:

- Συλλογή εγγράφων και πληροφοριών σε οποιαδήποτε μορφή που μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως αποδειχτικά στοιχεία
- Λήψη δηλώσεων από οποιοδήποτε πρόσωπο ικανό να παράσχει τέτοιες πληροφορίες
- Συγκέντρωση αποδειχτικών στοιχείων στο πλαίσιο επιχειρησιακών συναντήσεων

Συνέπειες μη αποτελεσματικής συνεργασίας Κράτους Μέλους με την OLAF

Μπορεί να αποτελέσουν λόγο δράσης βάσει του Κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ 2020/2092 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου περί γενικού καθεστώτος αιρεσιμότητας (conditionality) για την προστασία του προϋπολογισμού της Ένωσης)

Αναστολή
πληρωμών

Αναστολή έγκρισης
προγραμμάτων ή
τροποποίησης τους

Μείωση
προχρηματοδότησης

ΓΕΝΙΚΟ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟ
ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Ευχαριστώ για την προσοχή σας

<http://www.treasury.gov.cy>

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Γενικό Λογιστήριο
της Δημοκρατίας

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ,
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Κυπριακή Δημοκρατία